

Sygn. akt II CSK 689/18

POSTANOWIENIE

Dnia 26 czerwca 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Krzysztof Strzelczyk

w sprawie z wniosku M. A.
przy uczestnictwie J. K.
o podział majątku wspólnego,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 26 czerwca 2019 r.,
na skutek skarg kasacyjnych wnioskodawczyni i uczestnika postępowania
od postanowienia Sądu Okręgowego w S.
z dnia 26 kwietnia 2018 r., sygn. akt II Ca [...],

- 1) odmawia przyjęcia skarg kasacyjnych do rozpoznania,**
- 2) oddala wnioski wnioskodawczyni i uczestnika o zasądzenie kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

W sprawie nie zachodzi żadna z przesłanek uzasadniających przyjęcie wniesionych przez oboje uczestników skarg kasacyjnych do rozpoznania.

Uczestnik J.K. opiera wniosek o przyjęcie skargi na występowaniu istotnych zagadnień prawnych, potrzebie wykładni przepisów postępowania oraz nieważności postępowania przed sądem pierwszej i drugiej instancji. Zagadnienia prawnego upatruje on w potrzebie ustalenia, czy złożenie wniosku o podział majątku wspólnego przerywa bieg terminu przedawnienia roszczenia o rozliczenie posiadania przedmiotów majątku wspólnego. Nieważność postępowania skarżący wiąże zaś z orzekaniem przez sąd o niezgłoszonym przez wnioskodawczynię żądaniu rozliczenia wynagrodzenia za posiadanie przedmiotów wchodzących w skład majątku wspólnego.

Wnioskodawczyni M. A. opiera zaś swą skargę na oczywistej zasadności i występowaniu istotnego zagadnienia prawnego. Zagadnienie prawne sprowadza się do pytania o zakres stosowania art. 5 k.c. do roszczenia byłego małżonka o rozliczenie z tytułu wzajemnego posiadania przedmiotów majątku wspólnego.

Stanowisk obojga skarżących nie sposób jednak podzielić. Jeśli chodzi o skargę kasacyjną uczestnika to w pierwszej kolejności trzeba podkreślić, że nie można mówić o nieważności postępowania. Jak wynika z akt sprawy wnioskodawczyni pismem z 23 marca 2009 r. zgłosiła roszczenie o rozliczenie wynagrodzenia z tytułu posiadania rzeczy wchodzących w skład majątku wspólnego. Nie można zatem uznać, że sądy orzekały bez stosownego żądania. Zagadnienie prawne jest zaś o tyle nierelevantne z punktu widzenia okoliczności sprawy, że Sądy *meriti* nie przyjęły, iż to wniosek o podział majątku wspólnego doprowadził do przerwy biegu terminu przedawnienia, lecz doszło do tego dopiero

wraz ze zgłoszeniem w toku postępowania żądania zapłaty wynagrodzenia z tytułu tego posiadania.

Skarga wnioskodawczyni także nie zawiera podstaw uzasadniających jej przyjęcie do rozpoznania. W szczególności nie można uznać, aby istotnym zagadnieniem była kwestia dopuszczalności stosowania art. 5 k.c. do roszczenia z tytułu wynagrodzenia za posiadanie przedmiotów majątku wspólnego. Specyfika art. 5 k.c. jako konstrukcji służącej ochronie przed nadużyciem prawa podmiotowego jest taka, że jej stosowanie zależy od okoliczności konkretnego przypadku i stosuje się ją w zasadzie do wszelkich praw podmiotowych. Roszczenie o zapłatę wynagrodzenia z tytułu posiadania z pewnością jest prawem podmiotowym i trudno uznać za potrzebne i celowe abstrakcyjne przesądzenie, czy wspomniana konstrukcja może mieć zastosowanie do określonego roszczenia. W okolicznościach sprawy Sąd Okręgowy uznał za zasadne zastosowanie wspomnianej konstrukcji do zgłoszonego roszczenia i szczegółowo wyjaśnił to w motywach swego orzeczenia. Z tych samych względów nie można uznać, że wniesiona skarga jest oczywiście uzasadniona.

Z tych względów należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 1 k.p.c. *a contrario*).

Ze względu na odmowę przyjęcia do rozpoznania obu skarg kasacyjnych Sąd Najwyższy postanowił mając na względzie art. 520 § 1 w zw. z art. 13 § 2, art. 108 § 1 w zw. z art. 391 § 1 i art. 398²¹ k.p.c. oddalić wnioski obojga uczestników o zasądzenie kosztów postępowania.